UUTISET

Tislaamo ja tiedotuskanava ovat tulevaisuuden maaseutua

Tänä vuonna Maaseudun tulevaisuuden tekijä -kilpailun ykkössija jaettiin kahden osallistujan kesken.

ISOKYRÖ, KYYJÄRVI (MT)
Maaseudun tulevaisuuden tekijä 2015 -kilpailun jaetulle ensimmäiselle sijalle ylsivät paikalliset yritykset ja ihmiset yhdistävä julkaisualusta Nopola News Kyyjärveltä ja napue-ginistään tunnetuksi tullut Kyrö Distillery Company Isostakyröstä.

Kyyjärven mediamyllärit ry:n kehittämä Nopola News on netissä toimiva informaatiokanava yrityksille, kuntalaisille ja kunnanvaltuustolle. Sivusto perustuu paikallisten ihmisten itsensä tuottamaan sisältöön.

”Nopola News on kymmenen vuoden kuluessa auttanut uskomattomalla tavalla maaseutuyhteisön verkostoitumisessa. Se on paikallinen, ja se on osa modernia maaseutua. Se on kulttuurifoorumi, tuki elinkeinoelämälle ja aivan loistava yhteisöllisyyden vahvistaja”, toteaa kilpailun päätuomarina toiminut eduskunnan varapuhemies, kansanedustaja **Mauri Pekkarinen** (kesk.).

Kyrö Distillery Company on puolestaan Isossakyrössä toimiva, vahvasti kasvuhakuinen ja kansainvälisille myyntimarkkinoille suuntaava gini- ja viskitislaamo.

“Pellolta giniksi on huomattu laajalti maailmalla, ja tämä oiva innovaatio on myös kaupallistumassa hyvää vauhtia. Se ilmentää vahvasti suomalaista maaseutua ja on synnyttänyt ja vauhdittanut maaseudulla myös ravintola- ja matkailutoimintaa”. Pekkarinen toteaa.

Julkaisualusta oli aikaansa edellä

Nopola Newsin tarina alkoi vuosikymmen sitten. Perustajajäsen **Aaro Toppisen** mukaan idea lähti tarpeesta luoda nettisivusto ja yhteinen julkaisualusta, jossa kaikki alueen toimijat voisivat hoitaa tiedotustaan.

”Vuonna 2005 oli villityksenä, että jokaisella kylällä on omat nettisivut. Päätimme koota resursseja yhteen.”

Toinen perustajajäsen **Veikko Huumarkangas** korostaa, että Nopola Newsin vahvuus on sen monipuolisuudessa.

”Samaa julkaisualustaa käyttävät paikalliset yritykset, urheiluseurat, kylät sekä Kyyjärven kunta. Palvelu vahvistaa paikallisidentiteettiä, tukee lähidemokratiaa ja virkistää yritystoimintaa maaseudulla.”

Nopola Newsin vallankumouksellisuudesta kertoo jotain se, että historian ensimmäinen Youtube-video oli ladattu nettiin vain kuukautta aiemmin, kuin yrityksen julkaisualusta aloitti toimintansa toukokuussa 2005.

”Olimme aikaamme edellä. Tämän merkitystä ei tajuttu valtakunnallisesti vielä silloin, mutta vuosien saatossa olemme saaneet lukuisia palkintoja”, Huumarkangas sanoo.

”Maaseudun tulevaisuuden tekijä -palkinto lämmittää nyt erityisen paljon, sillä tämä on tunnustus omalta kotikentältä, hän lisää.

Vientivalttina maailman paras gini

Kyrö Distillery Company perustettiin syksyllä 2013 Isonkyrön entisen osuusmeijerin tiloihin, ja heti alusta suunnitelmissa oli viedä viskiä ja giniä maailmalle.

”Alun perin oli tarkoituksena työllistää tässä itsemme lisäksi myös muita, mutta yritystoiminnan kasvuvauhti on ollut meillekin yllätys”, perustajajäsen **Jouni Ritola** kertoo.

Käännekohta oli tänä vuonna, kun yrityksen Napue-gin voitti maineikkaan International wine and spirits -kisan Gin and tonic -kategorian.

”Sen jälkeen tuotannon puolella on menty tuhatta ja sataa. Olemme vastanneet kasvaneeseen kysyntään ja toimittaneet tuotteita ympäri maailmaa”, Ritola sanoo.

Kyrö Distillery työllistää tällä hetkellä yhdeksän henkilöä.

”Tulevaisuudessa palkkaamme lisää henkilöstöä. Ensi keväällä laajennamme merkittävästi viskin ja ginin tuotantovolyymejä.”

Ensimmäinen yrityksen viskierä valmistuu vuonna 2017. Siihen saakka myydään viskitislettä.

”Keskitymme nyt enemmän ginin markkinointiin ja myyntiin, mutta keväästä 2016 kapasiteetin laajennuksen myötä panostetaan jälleen myös viskiin.”

Viisi hakijaa ylsi Tampereen finaaliin

Voittajat palkittiin Tampereen Kone Agria -tapahtumassa lauantaina 10. lokakuuta.

Yhteensä 33 kilpailuhakemuksesta finaalivaiheeseen selvisi viisi.

Nopola Newsin ja Kyrö Distilleryn kanssa voitosta kilvoittelivat **Jorma Marttilan** aurinkoenergiaa hyödyntävä Viljakas-kuivuri, LähiPro Oy:n ruokaasuomesta.fi -lähiruuan verkkokauppa ja Isokummun lammastilan Green Care -päivätoiminta kehitysvammaisille ja mielenterveyskuntoutujille.

Kilpailun järjesti Jyväskylän Nuorkauppakamari ja sen suojelijana toimi Maaseudun Tulevaisuus -lehti.

JUKKA KOIVULA

ESKO KESKI-VÄHÄLÄ

Nopola Newsin menestystarina perustuu käytännönläheiseen tuotteeseen. Kuvassa yrityksen puuhamiehet Veikko Huumarkangas (vas.), Aaro Toppinen ja Niklas Vuorenmäki.

JYRKI JOHANNES TERVO

Kyrö Distillery Companyn myyntivastaava Jouni Ritola (vas.), päätislaaja Kalle Valkonen, toimitusjohtaja Miika Lipiäinen ja toimistopäällikkö Heidi Tuomainen iloitsevat Maaseudun tulevaisuuden tekijän tittelistä.

Maitokiintiön ylityssakot 818 miljoonaa

BRYSSEL (MT)
EU-maiden viimeisen maitokiintiövuoden ylityssakot olivat yhteensä 818 miljoonaa euroa. Summa lähes tuplaantui edellisestä kiintiövuodesta, Euroopan komissio kertoo.

Sakkoja sai 12 maata.

Suurista maidontuottajamaista Saksa, Puola, Hollanti ja Italia ylittivät maakohtaiset kiintiöt reilusti.

Saksa on sakkolistan ykkönen 309 miljoonalla eurolla. Kiintiön ylitys oli yli miljoona tonnia. Prosenteissa ylitys oli 3,7.

Yhteensä 12 maan kiintiöiden ylitys oli lähes kolme miljoonaa tonnia.

> Suomi ei ylittänyt kiintiötä. 2,6 miljoonan tonnin kiintiöstä jäi uupumaan 10,4 prosenttia.

Suomi ei ylittänyt kiintiötä. 2,6 miljoonan tonnin kiintiöstä jäi uupumaan 10,4 prosenttia.

Maitokiintiöiden vuosi lasketaan huhtikuun alusta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun. Maitokiintiöt poistuivat tämän vuoden maaliskuun lopussa.

Viimeisen kiintiövuoden tuotanto kasvoi 2,7 prosenttia.

Komissio on helpottanut sakkojen keräämistä tiloilta. Jäsenmaa voi jakaa tilojen sakot kolmen vuoden ajalle. Korkoa ei tarvitse maksaa.

Jäsenmaan on maksettava sakko EU:lle kerralla.

Hintavaihteluista halutaan eroon

MT:n tietojen mukaan komissio aikoo perustaa korkean tason työryhmän miettimään miten maidon hintavaihtelu saataisiin kuriin.

Ryhmässä on todennäköisesti kuusi jäsentä. Kokoonpano julkistetaan lähiviikkoina.

Yksi ryhmän keino on maidon futuurimarkkinoiden luominen. Futuurikaupalla tarkoitetaan sopimusta, jossa osapuolet sitoutuvat ostamaan ja myymään tuotetta sovitun ajan tietyllä hinnalla.

Yritystalouden professori **Sami Myyrä** Luonnonvarakeskuksesta ei usko futuurien olevan pian käytössä.

”Euroopassa ei ole futuureja käytössä. Menee kauan, jotta se voisi toimia, sillä ei ole rakennetta eikä kulttuuria. Alustoja on, mutta maidon määrät ovat pieniä”, Myyrä sanoo.

Maidon maailmanmarkkinahinta on epämääräinen käsite. Tällä hetkellä se määrittyy vain uusiseelantilaisessa maitopörssi Fronterrassa.

Komissio miettii, voisiko mallia ottaa esimerkiksi irlantilaiselta Glanbiasta, joka tarjoaa vakaan hinnan kolmeksi vuodeksi. Tuottaja saa päättää, ottaako vaihtelevamman, mutta korkeamman markkinahinnan, vai vakaan alemman.

Myyrän mukaan Yhdysvalloissa on käytössä vakuutus, joka takaa tuottajalle tietyn marginaalin tuotantokustannusten päälle.

AIMO VAINIO

Maito ja Me -lehti avasi ammattilaissivuston

Valiolaisten maidontuottajien ammattilehti Maito ja Me on avannut verkkoon uuden ammattilaissivuston.

Sivusto on jaettu aihealueittain eri teemoihin: ruokinta ja rehu, terveys ja hyvinvointi, maidon laatu ja tilan kehittäminen.

Maito ja Me -lehden vakiopalstat ovat sivuston oikeassa reunassa.

Tavataan Valiolla -palstalta voi lukea kuulumisia, esimerkiksi Valioryhmän hallinnon ja johdon katsauksia, ihmisten ja tuotteiden esittelyjä sekä Valioon ja maidontuotantoon liittyvää yleistä tietoa.

Ajankohtaista-osiossa ovat uutiset muun muassa Valioryhmän tapahtumista.

Sivustolta löytyvät myös painetun lehden tämän vuoden artikkelit.

SATU LEHTONEN

MTK-liitot puoltavat valiokuntauudistusta

Esitys MTK:n valiokuntauudistukseksi saa päälinjoilleen hyväksynnän siitä lausunnon antaneilta MTK-liitoilta ja metsänhoitoyhdistyksiltä.

Lausuntojen jälkeen MTK:n johtokunta viimeistelee esityksen, joka tulee MTK:n valtuuskunnan hyväksyttäväksi marraskuun lopussa. Tarkistettavia asioita ovat ainakin aikataulu sekä luomun ja teollisuuden kanssa neuvottelevien toimielinten asema.

Uudistus karsii valiokuntien määrää ja täsmentää niiden yhteistyötä MTK:n johtokunnan ja alueellisten valiokuntien kanssa.

”Lähes kaikissa lausunnoissa suhtaudutaan myönteisesti valiokuntien toimintatapojen uudistamiseen”, lausunnot läpi käynyt kehitysjohtaja **Markus Lassheikki** sanoo.

Lassheikki toimi uudistustyöryhmän sihteerinä.

Uudistukselle jatkoaika

Vuodenvaihteeksi kaavaillut muutokset tulevat MTK-liittojen mielestä liian nopeasti. Ne haluavat aikaa kevään valtuuskuntaan asti, jotta ehtivät valmistella uusien valiokuntien jäsenten valinnat.

Lausuntojen jälkeen MTK:n johtokunta on päättänyt muuttaa tavoiteaikataulua.

Määrä puolittuu

Uudistuksessa ehdotetaan yhdeksää valiokuntaa, kun niitä nyt on 16.

Tuotevaliokuntia olisi neljä: kasvintuotanto, erikoiskasvit, maito ja liha. Kananmunat yhdistettäisiin lihavaliokuntaan. Valiokunnilla voi olla tuotekohtaisia jaostoja.

Lisäksi olisi viisi kaikkia jäsenryhmiä koskevaa valiokuntaa: elinkeinopolitiikka ja yrittäjyys, maankäyttö ja ympäristö, osaaminen ja hyvinvointi, nuoret sekä uutena jäsenpalvelut. Lisäksi on metsäjohtokunta.

Jäsenpalvelujen nosto valiokunnaksi saa kentältä kiitosta.

Luomusta huoli

Valiokuntien vähentäminen saa liitoilta hyväksynnän, joskin ne kantavat huolta ennen muuta luomusta. Huolta on myös tuotantotaloudesta, kananmunista sekä sokerijuurikkaasta ja tärkkelysperunasta, joissa valiokunta tai jaosto neuvottelee teollisuuden kanssa.

Luomu ja tuotantotalous on esitetty sisällytettäväksi jokaiseen tuotevaliokuntaan. Luomu saisi niistä jokaiseen nimikkoedustajan, jotka pitäisivät keskenään yhteyttä.

Moni liitto kuitenkin pelkää, että luomuvaliokunnan lakkauttaminen heikentää luomun asemaa ja järjestön julkikuvaa. Osassa lausuntoja luomujäsenten yhteydenpito halutaan virallistaa jaostoksi.

Lopullisessa esityksessä luomun ja neuvottelevien toimielinten järjestelyjä tarkistetaan.

Yritysjohdolle ei valtaa

Uudistusehdotuksessa esitetään, että valiokuntiin valitaan vain MTK:n jäseniä. Kun tähän asti osuuskuntien ja yritysten toimivaa johtoa on ollut jäsenenä, vastedes heitä voitaisiin kutsua vain asiantuntijoiksi.

Rajaus saa kannatusta MTK-liitoilta. Sen sijaan osuuskunnat pitävät sitä omissa lausunnoissaan haitallisena.

Lausunnon antoi 14 MTK-liittoa, 8 metsänhoitoyhdistystä sekä oma-aloitteisesti lihaosuuskunnat, nautajaosto ja 3 tärkkelysperunajaoston jäsentä.

HEIKKI VUORELA

Paliskunta ei saanut valituslupaa porojen peltoruokailusta

Korkein oikeus ei myöntänyt valituslupaa Lohijärven paliskunnalle, joka haki muutosta hovioikeuden päätökseen porovahingoista.

Porovahinkojen arvioimislautakunta määräsi vuonna 2012 paliskunnan maksamaan vahingonkorvauksia ylitorniolaiselle Maatalousyhtymä Korvelle lähes 15 000 euroa porojen aiheuttamista vahingoista yhtymän pelloilla (MT 7.1.2015).

Porot kaivoivat syystalvella 2010 ja 2011 lumen alta nurmen juuria. Vaurioituneet juuret sekä porojen virtsa ja uloste heikensivät seuraavien kesien nurmisatoa.

Laidunnus jatkui seuraavinakin talvina.

Paliskunta haki käräjä- ja hovioikeudessa päätökseen muutosta vedoten muun muassa todistusaineiston puutteeseen.

Käräjäoikeus katsoi, että paliskunta on velvoitettu korvaamaan maatalousyhtymälle aiheutuneet vahingot. Tuomio ei muuttunut hovioikeudessa viime vuoden joulukuussa.

Lohijärven paliskunta haki valituslupaa, mutta korkein oikeus päätti syyskuussa, ettei sitä myönnetä. Näin ollen hovioikeuden tuomio jää voimaan.

SUVI NIEMI

Porojen talvikaivu pelloilla toi tuomion Lohijärven paliskunnalle

Lohijärven paliskunta on tuomittu maksamaan vahingonkorvauksia torniolaiselle Korven maatalousyhtymälle porojen aiheuttamista tuhoista. Porot kaivavat syystalvella lumen alta nurmen juuria.

TORNIO (MT)

MT kertoi alkuvuonna paliskunnalle langetetuista vahingonkorvauksista.